

Priština, 5. maj 2023. godine

Šifra RUE-a V_1738_2023

Odbor Regulatornog Ureda za Energiju

Na osnovu:

- Odredbi člana 9, člana 16, člana 25, člana 26, člana 28 st. 1. i 2. člana 30. st. 1, član 55 st. 1, podstav. 1.5, člana 56 st. 1 podstav. 1.2 i člana 57 st. 2 st. podstav 2.2, 2.7, 2.8 i 2.14 u vezi sa st. 3, st. 6, 7, 8 i 9 Zakona o Regulatoru Energije br. 05/L-084;
- Odredbi člana 7. st. 1 podstav. 1.1, 1.2, 1.4 i 1.10, člana 22. stav 5. i člana 32. stav 3. Zakona o električnoj energiji br. 05/L-085;
- Odredbi člana 8. st. 1, člana 9, član 11 st. 10 i člana 12 st. 1. i 3. člana 13. st. 1. Postupka o prometu električne energije;
- Odredbi člana 2. st. 2.1.2, 2.1.3 i 2.1.6 Tržišnih pravila;
- Odredbi člana 3, člana 4, člana 5, člana 7, člana 8 i člana 9 st. 2 podstav. 1.2, 1.7, 1.8 i 1.14 u vezi sa st. 2, st. 4, 6, 7, 10, 12 i 13 Pravila br. 06/2017 o upravnim merama i novčanim kaznama;
- Odredbi člana 3. stav 1. i 2. člana 13. i 24. Licence br. RUE/Tr_05/17 za Energetsku Korporaciju Kosova "EKK" D.D.;
- Obaveštenja RUE-a, br. 112/23 od 24. februara 2023. godine u vezi sa utvrđenim prekršajima prilikom kupoprodaje električne energije od javnog proizvođača (generatora) Energetska Korporacija Kosova „EKK“ D.D.; i
- Odgovora na obaveštenje koje je 13.03.2023. godine primila Energetska Korporacija Kosova "KEK" D.D.,

na sednici održanoj 05.05.2023.godine doneo je ovu:

ODLUKU

- I. IZRIČE SE - NOVČANA KAZNA** - Energetskoj Korporaciji Kosova „EKK“ D.D., zbog utvrđenih zakonskih prekršaja za kupovinu električne energije, plaćanje i nominacije u iznosu od **3,229,905.00€ (tri miliona dvesta dvadeset devet hiljada devetsto pet Evra)**.
- II. OBAVEZUJE SE** - Energetska Korporacija Kosova „EKK“ D.D., da u roku od 30 (trideset) dana od dana prijema ove Odluke, uplati novčanu kaznu na račun br. 1000 4300 7000 8375 Budžeta Republike Kosovo, u iznosu utvrđenom kao u tački I. dispozitiva, pod posledicama prinudnog izvršenja.
- III. OBAVEZUJE SE** - Energetska Korporacija Kosova „EKK“ D.D., da implementira elektronsku platformu o prometu električne energije.

OBRAZLOŽENJE

Regulatorni Ured za Energiju (RUE)) u skladu sa ovlašćenjima datim Zakonom o Regulatornom Uredu za Energiju, pratila je kupoprodaju električne energije od Energetske Korporacije Kosov (u daljem tekstu: EKK D.D.).

Praćenje je bilo fokusirano na prikupljanje potrebnih podataka, procenu, analiziranje i evidentiranje odstupanja od principa zakonitosti, davanje mišljenja o usklađenosti u vezi sa trgovinom električnom energijom, razmenom električne energije i da li su proceduralni aspekti sprovedeni u skladu ili ne sa zakonskim odredbama na snazi.

Svrha je bila provera eventualnih povreda, o: a) evidentiranju odstupanja od načela zakonitosti; i b) o postupanju sa električnom energijom proizvedenu od strane EKK-a D.D., uključujući uvoz, izvoz i razmenu električne energije sa EKA-om.

RUE je, u okviru praćenja u vezi sa kupoprodajom električne energije od javnog proizvođača EKK D.D., pripremio Izveštaj sa nalazima koji je predstavio Odboru RUE-a.

Odbor RUE-a je na sastanku održanom 16. novembra 2022. godine razmotrio nalaze u Izveštaju koji su pripremili stručnjaci RUE-a i 17. novembra 2022. godine kroz dokument Izveštaj o praćenju kupoprodaje električne energije od javnog proizvođača (generatora) „Energetska Korporacija Kosova“ (EKK D.D.) je obavestio stranku o nalazima Praćenja.

Takođe, Odbor RUE-a, na osnovu člana 7. st. 2 Pravila o administrativnim merama i novčanim kaznama, zatražio od "EKK" D.D. da u roku od 15 kalendarskih dana da pismene odgovore u vezi sa nalazima u Izveštaju.

RUE je dana 02.12.2022.godine od „EKK-a“ D.D, primio komentare u Izveštaju o praćenju kupoprodaje električne energije od javnog proizvođača „Energetska Korporacija Kosova“ (EKK) od 16.11.2022. predstavljajući odgovore na nalaze i konstatacije evidentirane iz Izveštaja o praćenju RUE-a.

RUE je ocenio komentare upućene od strane "EKK" D.D., u vezi sa praćenjem kupoprodaje električne energije od javnog proizvođača EKK D.D.

RUE je ocenio da se, na osnovu zakonodavstva na snazi, delatnost snabdevanja i trgovine električnom energijom može obavljati samo uz licencu izdatu od strane RUE-a za pravna lica koja su registrovana na Kosovu, uključujući i mogućnost da se prema principu reciprociteta ove aktivnosti dozvoli čak i bez licenci RUE-a za trgovce koji imaju licence u svojim zemljama, a koje mogu biti priznate na Kosovu samo nakon ispunjavanja uslova navedenih u Pravilu o izmeni i dopuni Pravila br. 07/2017 za licenciranje delatnosti energije na Kosovu.

RUE je procenio da je KOSTT u decembru 2020. godine, nakon potpisivanja sporazuma o povezivanju sa ENTSO-em, se obratio službenim imejlom svim komercijalnim stranama koje posluju na Kosovu, tražeći od njih da se licenciraju u skladu sa važećim zakonodavstvom.

RUE je ocenio da opravdanja koja je dao EKK u vezi sa trgovinom električnom energijom sa trgovcima, čije filijale nisu licencirane na Kosovu, ili sa uzajamnim priznavanjem u skladu sa zakonskim zahtevima, nisu relevantna.

RUE je ocenio da EKK nije pružio relevantne argumente da se suprotstavi nalazima u Izveštaju RUE-a, stoga „EKK nije postupio u skladu sa članom 28, stav. 1 i stav. 2 i člana 30, stav. 1 Zakona o regulatoru

energije, člana 32, stav 3 Zakona o električnoj energiji, člana 2, st. 2.1.2, 2.1.3 i 2.1.6 Tržišnih pravila, člana 8, st. 1. Postupka o prometu električne energije”.

RUE je ocenio da su interne procedure za trgovinu električnom energijom zakonski zahtevi prema članu 2, st. 2. Postupka o trgovanju električnom energijom, koja je obavezujuća za sve strane od usvajanja ovog postupka.

RUE je ocenio da je ponavljanje procesa prodaje električne energije čak i u slučajevima kada je bilo valjanih ponuda u suprotnosti sa članom 13. st. 1. Postupka o trgovanju električnom energijom.

RUE je ocenio da izbor pobjedničkih ponuda nije izvršen u skladu sa članom 11. st. 10 i članom 12 st. 1. i 3. Postupka o trgovanju električnom energijom.

RUE je ocenio da EKKL D.D. nije dao argumente u pronalazanju izveštaja, jer se u pismu na koje se poziva EKK navodi: „Štaviše, sada se obraćamo vama sa zahtevom za razmatranje mogućnosti za sprovođenje kosovskog programa kompenzacije – vraćanje duga iz regiona, odnosno vraćanje energije povučene tokom decembra 2017, januara i februara 2018“. Iz ovoga se vidi da se pismo na koje se poziva EKK ne odnosi na energiju za pokrivanje gubitaka na severu zemlje, već na vraćanje energije povučene sa interkonekcije kroz program kompenzacije. Štaviše, deo sporazuma između strana koji se odnosi na gubitke sistema, nakon Rešenja nadležnog suda, ne bi trebalo da važi i strane ne mogu koristiti sporazum o gubicima sistema da bi trgovale energijom za severni deo zemlje.

RUE je ocenio da ostaje pri ranije datom zaključku da je EKK, dobijanjem licence od RUE-a, takođe prihvatio i obavezu Snabdevača poslednje šanse (SPS) u skladu sa zakonodavstvom na snazi, te stoga bi trebao da postupi u skladu sa zakonskim odredbama.

RUE je pregledao odgovore/komentare poslate od strane "EKK" D.D. i Izveštaj o Praćenju u vezi sa kupoprodajom električne energije od javnog proizvođača EKK D.D., i utvrdio da su povrede utvrđene kroz Izveštaj o Praćenju evidentne.

Odbor RUE-a je na sednici održanoj 27.01.2023. nakon razmatranja odgovora/komentara koje je poslao „EKK“ D.D. na Izveštaj o praćenju u vezi sa kupoprodajom električne energije od javnog proizvođača, konstatovao da: i) EKK D.D., tokom kupoprodaje električne energije, potpisao je okvirne ugovore sa komercijalnim kompanijama i filijalima koje nisu registrovane i licencirane na Kosovu, odnosno, licenca koju su im izdale dotične zemlje se ne priznaje, prema principu reciprociteta; ii) EKK D.D nije postupio u skladu sa članom 28, stav 1 i stav 2 i članom 30. stav 1. Zakona o regulatoru energije, članom 32. stav 3. Zakona o električnoj energiji, članom 2. st. 2.1.2, 2.1.3 i 2.1.6 Tržišnih pravila, članom 8, st. 1. Postupka o trgovanju električnom energijom; iii) EKKL D.D. nije usvojio internu proceduru zasnovanu na njihovu funkciju na tržištu. Na osnovu iznetog, trgovanje električnom energijom bez internog postupka je u suprotnosti sa članom 2. st. 2. Postupka o trgovanju električnom energijom; iv) EKK D.D. je ponovio proces prodaje električne energije čak i u slučajevima kada su postojale validne ponude. Takav postupak EKKL-a D.D. je u suprotnosti sa članom 13. st. 1. Postupka o trgovanju električnom energijom; v) EKK D.D. prilikom izbora pobjedničkih ponuda nije u svim slučajevima koristio isti standard izbora. Na osnovu ovoga, izbor pobjedničkih ponuda nije izvršen u skladu sa članom 11. st. 10 i članom 12 st. 1. i 3. Postupka o trgovanju električnom energijom; vi) EKK D.D. prodajući električnu energiju za KOSTT A.D, za pokriće gubitaka na severu zemlje, po uslovima sporazuma za pokriće gubitaka u sistemu, postupio u suprotnosti sa članom 2. Postupka o trgovanju električnom energijom,

jer je u postupku definisano da trgovanje električnom energijom mora biti predmet slobodnog i konkurentnog tržišta; i vii) EKK D.D. - Generisanje je potpisalo sporazum o prodaji električne energije sa EKK-om D.D. - snabdevačem za pružanje usluge snabdevača u krajnjoj instanci, ne podvrgavajući uslovima konkurencije i tenderskih procedura. Na osnovu ovoga, potpisivanje ugovora o kupoprodaji električne energije na ovaj način je u suprotnosti sa članom 22. stav 5. Zakona o električnoj energiji.

Odbor RUE je, na osnovu gore navedenog, potvrdio da ni u jednom slučaju i sa bilo kojom činjenicom, bilo formalnom ili materijalnom, EKKL D.D. nije mogao da ospori/argumentuje nalaze kroz Izveštaj o praćenju u vezi sa kupoprodajom električne energije sa javnog proizvođača EKKL D.D., stoga je izdao Obaveštenje sa utvrđenim povredama za kupoprodajuelektrične energije od javnog proizvođača („EKK“ D.D.).

RUE, u skladu sa odredbama člana 57. stav 7. Zakona o regulatoru energije, gore navedeno Obaveštenje mu je poslato 24.02.2023. godine na adresu „EKKL D.D. kako bi mogli pismeno odgovoriti u vezi sa učinjenim povredama, u roku od četrnaest (14) dana od prijema ovog obaveštenja.

RUE je dana 10.03.2023. godine od „EKK“ D.D. primio pismene odgovore, u vezi sa povredama utvrđenim u gore navedenim obaveštenjem, gde su obrazloženja u vezi sa povredama utvrđenim od strane RUE-a, kao i druga opravdanja osim onih koja su utvrđena putem obaveštenja RUE-a, predstavljena u pisanoj formi.

Odbor RUE-a je na sednici održanoj 05.05.2023. godine ocenio i analizirao odgovore dostavljene na Obaveštenje od strane „EKK“ D.D. došao je do zaključka da odgovori „EKK-a“ D.D. ne osporavaju sa nijednim formalnim ili materijalnim argumentom povrede utvrđenih putem Obaveštenja i evidentiranih od strane RUE-a, ali zbog procene i otklanjanja bilo kakve nejasnoće, mi smo se prema njima odnosili veoma pažljivo i vodeći računa o usaglašenosti sa važećim zakonodavstvom.

Odbor RUE-a je prilikom donošenja ove odluke ispravno ocenio ovo proceduralno pitanje u slučaju izricanja novčane kazne, zbog činjenice da je u okviru nadležnosti RUE razvio praćenje na osnovu zakona, Postupka o trgovanju energijom i Licence Energetske Korporacije Kosova EKK D.D., i Tržišnih pravila, da bi se došlo do materijalne situacije, je ispravno proverio činjenično stanje, a nakon ispravne provere ovog pitanja u vezi sa postupcima imaoca licence, tvrdnje "EKKL-a" D.D su ocenjene kao neosnovane.

Odbor RUE-a se takođe veoma pažljivo bavio drugim pitanjima pomenutim u odgovorima „EKK“ D.D., a koja nisu relevantna, pošto nalazi koje je RUE potvrdio ni u kom slučaju i bez činjenica nije mogao da ospori/argumentuje nalaze kroz Izveštaj o praćenju, ali je isti samo dao opis i ocene, iu ovom slučaju isti je postupio u potpunoj suprotnosti sa obavezama iz licence i obavezom izdatih od strane Odbora RUE-a, iu suprotnosti sa zakonskim odredbima navedenih u uvodu ove odluke.

Odbor RUE je, u slučaju izricanja novčane kazne, ocenio je i olakšavajuće okolnosti kao i prethodno ponašanje "EKK-a" D.D., sa RUE-om, tokom celog ovog procesa.

Odbor RUE-a je takođe ocenio otežavajuće okolnosti prilikom izricanja novčane kazne, jer svrha ove kazne nije da ošteti preduzeće, već da ga unapredi, u budućim radnjama u korist pravne sigurnosti samog imaoca licenci da bude u skladu sa uslovima licence i obaveznim zakonskim zahtevima koji su na snazi i primenljivi.

Odbor RUE je, u pogledu visine novčane kazne klao u dispozitivu pod tačkom I. ove odluke, uzeo u obzir utvrđene povrede, i kumulativno svih povreda, predložena je novčana kazna po osnovu prihoda koje preduzeće je akumuliralo tokom prethodne fiskalne godine, a koje su zasnovane na Izveštaju nezavisnog revizora i finansijskim izveštajima za 2021. godinu EKK-a D.D. i poslate RUE-u.

Odluka o izricanju novčane kazne doneta je u skladu sa zakonskim odredbama člana 57. stav 2. podstav. 2.2, 2.7, 2.8 i 2.14 u vezi sa stav. 3. Zakona o regulatoru energije, i odredbi člana 2. podstav. 1.2 1.7, 1.8 i 1.14 u vezi sa st. 2 i 4 Pravila br. 06/2017 o administrativnim merama i novčanim kaznama, izdatog od strane RUE-a.

Odluka o plaćanju novčane kazne doneta je u skladu sa zakonskim odredbama člana 57. stav 9. Zakona o regulatoru energije.

III. Odluka se izdaje i objavljuje na službenim jezicima u Republici Kosovo.

IV. Odluka stupa na snagu danom usvajanja od strane odbora i biće objavljena na zvaničnom elektronskom sajtu RUE-a.

Pravna pouka: Stranka nezadovoljna ovom Odlukom može pokrenuti upravni spor u nadležnom sudu, u roku od trideset (30) dana od dana prijema Odluke ili od dana njenog objavljivanja na elektronskoj stranici Regulatora, šta god da se desi poslednje.

Odbor Regulatora:

Ymer Fejzullahu, Predsedavajući

Lutfije Derviši, članica

Gani Bučaj, član

Odluka se dostavlja:

- Strani,
- Arhivi RUE-a.